

OBSCUR, -A
(ups'kur, -ə)

Es diu d'allò que és incert, de manera que infon temor,
inseguretat o desconfiança; desconegut, mal conegut o misteriós.

STARDUST

STARDUST

Una aventura escrita als estels

Neil Gaiman

Traducció de Lluís Delgado Pico

OBSCURA
e d i t o r i a l

Aquest llibre és una obra de ficció. Els personatges, diàlegs i incidents que s'hi narren són producte de la imaginació de l'autor i no tenen res a veure amb la realitat. Qualsevol semblança amb esdeveniments o persones, ja siguin vives o mortes, no és més que una coincidència.

Títol original: *Stardust*

© 1999, Neil Gaiman. *Copyright* d'aquesta versió del text

© 2024, Obscura Editorial, S.L.

Avinguda d'Esplugues, 77. 08034 Barcelona

© 2024, Lluís Delgado Pico, per la traducció

© 2024, Oriol Hernández Sánchez, pel disseny de la coberta

Primera edició: març de 2024

Fotografia de l'autor: © Beowulf Sheehan

Composició de coberta: Marc Vilaplana

Correcció: Edgar Cotes i Argelich i Roser Vales i Abenzoa

Maquetació: Joana Macià Domingo

La il·lustració de l'estrella és un recurs de Flaticon.com

Tots els drets reservats. Gràcies per haver comprat una edició autoritzada d'aquesta obra. De conformitat amb les lleis de *copyright*, aquesta publicació no pot ser reproduïda ni distribuïda, ni totalment ni parcial, de la mateixa manera que en queden prohibits qualsevol tipus de reproducció i comunicació pública, sense el consentiment previ per escrit per part del titular o dels titulars. En cas de necessitar fotocopiar o escanejar un fragment d'aquesta obra, dirigiu-vos a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, <http://www.cedro.org>).

Printed in Spain – Imprès a Espanya

ISBN: 978-84-127327-4-0

Dipòsit legal: B 20390-2023

Imprès a Gràfiques Rey, S.L.

Carrer d'Albert Einstein, 54

08940 Cornellà de Llobregat - Barcelona

Per a en Gene i la Rosemary Wolfe

ÍNDIX

<i>Cançó</i>	11
Capítol u. En el qual coneixem la vila de Mur i la cosa curiosa que hi esdevé cada nou anys.....	13
Capítol dos. En el qual en Tristran Thorn arriba a l'adultesa i fa una promesa intrèpida.....	39
Capítol tres. En el qual trobem altres persones, moltes de les quals encara són vives, interessades pel destí de l'estel caigut	57
Capítol quatre. S'hi pot arribar amb una candela?	69
Capítol cinc. On lluiten sense treva per la corona	98
Capítol sis. Les paraules de l'arbre	122
Capítol set. Al Cartell del Carro	135
Capítol vuit. Que tracta de castells a l'aire i altres afers	146
Capítol nou. Que narra principalment els esdeveniments a la Séquia d'en Diggory.....	171
Capítol deu. Pols d'estels	181
<i>Epíleg</i> . En el qual discernireu alguns finals	207
<i>Agraïments</i>	211

CANÇÓ

Ves i atrapa un estel caigut,
cerca una mandràgora i prenya'n l'arrel,
digues on rau el temps que hem viscut
o qui trencà la pota al dimoni infidel,
ensenya'm a sentir el cant de les sirenes,
o a purgar l'enveja que em crema a les venes,
i sent
el vent
que impulsa el cor d'un home decent.

Si has vist portents des del bressol,
invisibles per als ulls de joves i vells,
viatja deu mil jorns, de sol a sol,
fins que la neu dels anys et pinti els cabells,
i un dia m'explicaràs, quan tornis amb mi,
els miracles que hakis trobat al camí,
i que a cap contrada
per tu visitada
hi has vist cap dona lleial i honrada.

I si la trobes, m'ho has d'explicar,
de bon grat la visitaré com un pelegrí,
però no, no hi voldria anar,
encara que fos a dues portes d'aquí,
per més que quan la conegueres fos lleial,
i quan li escrivissis encara fos igual,
ella és
una més
i t'enganyarà amb dos o amb tres.

CAPÍTOL U

En el qual coneixem la vila de Mur i la cosa
curiosa que hi esdevé cada nou anys

Vet aquí un jove que anhelava conquerir el Desig del seu Cor. Malgrat que aquest començament no és gaire innovador (perquè tota història sobre tot jove que fou o serà podria començar d'una manera semblant), trobarem moltes coses inusuals en aquest jove i tot allò que li va passar, per més que ni tan sols ell no les va saber mai totes.

La història va començar, com tantes altres, a Mur.

La vila de Mur s'alça avui dia, com els últims sis-cents anys, en un penyal de granit elevat enmig d'una arbreda boscosa. Les cases de Mur són antigues i quadrades, de pedra grisa, amb les teulades de pissarra negra i les xemeneies altes, i per aprofitar cada centímetre d'espai disponible a la roca, les llars es repengen les unes en les altres, són tan a prop que se solapen, i aquí i allà un arbust o un arbre brota de la paret d'un edifici.

A Mur hi neix un camí, un sender sinuós, delimitat per roques i pedretes, que s'enfila abruptament del bosc a la vila. Si el seguïu prou lluny cap al sud, fins allà on deixa enrere els arbres, el sender esdevé una autèntica carretera asfaltada que, més enllà, s'eixampla i està atapeïda a totes hores de cotxes i camions que circulen apressats de ciutat en ciutat. La via us acabarà duent fins a Londres, però, per arribar-hi des de Mur, cal viatjar tota una nit en cotxe.

Els habitants de Mur són un poble taciturn dividit en dos grups ben diferenciats: els murencs nadius, tan grisos, alts i fornits com l'aflorament granític sobre el qual s'alça la vila; i els altres, que amb

el pas dels anys han convertit Mur en la seva llar, i els seus descendents.

A l'oest de Mur hi ha el bosc; al sud, un llac traïdorament plàcid que es nodreix dels rierols que baixen dels turons que s'alcen rere Mur, al nord del poble. A dalt dels turons hi ha camps on pasturen les ovelles. A l'est hi ha més bosc.

Immediatament a l'est de Mur s'alça una paret imponent de roca grisa que dona nom a la vila. La paret és vella, està formada per blocs quadrats toscos de granit tallat, i surt dels boscos i s'hi torna a endinsar.

Només presenta una esclotxa; una obertura d'uns dos metres d'amplada, una mica al nord del poble.

A través del forat a la paret es pot contemplar una gran prada verda; més enllà de la prada, un rierol, i més enllà del rierol, arbres. De tant en tant es divisen formes i figures distants entre els arbres. Formes enormes, siluetes estranyes i cosetes petites i fulgurants que llampeguen, centellegen i tot seguit desapareixen. Tot i que és una prada magnífica, cap vilatà no ha dut mai les bèsties a pasturar a les terres de l'altra banda de la paret, i tampoc no les han conreades mai.

En comptes d'això, des de fa segles, o potser mil·lennis, planten guardes a banda i banda de l'obertura del mur i fan tots els possibles per treure's la prada del cap.

Encara avui dia, dos homes del poble custodien l'esclotxa, dia i nit, en torns de vuit hores. Van armats amb porres robustes de fusta i flanquegen l'obertura per la banda del poble.

La seva funció principal és evitar que les criatures de la vila franquegin l'entrada i vagin a la prada o més enllà. Alguna vegada també els pertoca dissuadir algun caminant solitari o un dels pocs visitants que rep el poble per evitar que passin a l'altra banda de l'obertura.

Per desanimar la canalla, en tenen prou d'ensenyar-los els garrots. Quan els toca tractar amb caminants i visitants són més inventius, i només fan servir la força física, com a últim recurs, si

falla la història de la gespa acabada de plantar o la del toro perillós que s'ha escapat.

Molt rarament es presenta a Mur algú que sap què busca, i de vegades deixen passar aquests forasters. Tenen una cosa a la mirada que, quan ja l'has vista abans, és inconfusible.

En tot el segle xx no s'ha produït cap pas il·legal d'un costat a l'altre del mur, almenys que sàpiguen els vilatans, i els murencs estan molt orgullosos d'aquesta fita.

La guàrdia es relaxa un cop cada nou anys, el Primer de Maig, quan instal·len un mercat a la prada.

Els fets següents van esdevenir fa molts anys. La reina Victòria seia al tron d'Anglaterra, però encara no era la vídua de Windsor, sempre vestida de dol. Tenia les galtes rosades i era ben eixerida, i Lord Melbourne renyava sovint la jove reina, amb delicadesa però amb motius, per la seva frivolidat. Encara no s'havia casat, però estava molt enamorada.

El senyor Charles Dickens publicava en fullets *Oliver Twist*; el senyor Draper acabava de fer la primera fotografia de la lluna i glaçava la cara pàl·lida del satèl·lit al paper fred, i el senyor Morse havia anunciat recentment un nou sistema per transmetre missatges a través de cables metàl·lics.

Si haguéssiu esmentat la màgia o la Terra de les Fades a qualsevol d'aquestes persones, us haurien somrigut amb desdeny, amb la possible excepció del senyor Dickens, que encara era un jove imberbe. Ell us hauria mirat amb malenconia.

Aquella primavera molta gent va viatjar a les illes Britàniques. Arribaven en solitari o en parelles a Dover, Londres o Liverpool: homes i dones amb la pell pàl·lida com el paper, fosca com la roca volcànica o del color de la canyella, que parlaven una multitud de llengües. Hi van arribar durant tot el mes d'abril en tren de vapor,

a cavall, en caravana o en carro, i també n'hi va haver molts que van fer el viatge a peu.

En aquella època en Dunstan Thorn tenia divuit anys i no era cap romàntic.

Tenia els cabells d'un color castany avellana, els ulls d'un color castany avellana i pigues d'un color castany avellana. Era d'una alçada mitjana i parlava pausadament. Tenia un somriure fàcil que li il·luminava la cara des de l'interior i, quan somiava despert a la prada del seu pare, imaginava que abandonava la vila de Mur i el seu encant imprevisible i marxava a Londres, Edimburg, Dublín, o qualsevol gran ciutat on res no depengués de cap a on bufava el vent. Treballava a la granja del pare i només posseïa una caseta en un camp llunyà que li havien donat els pares.

Aquell mes d'abril, els visitants s'encaminaven cap a Mur per assistir a la fira, i en Dunstan els guardava rancúnia. La Setena Garsa, la posada del senyor Bromios, que normalment és un ermot d'habitacions buides, feia una setmana que era plena, i els forasters havien començat a ocupar dormitoris a les granges i les cases privades, i pagaven l'allotjament amb monedes estranyes, herbes, espècies i, fins i tot, amb gemmes.

A mesura que s'aproximava el dia de la fira l'expectació general s'anava magnificant. La gent es llevava més d'hora i comptava els dies i els minuts que faltaven. Els guardes de l'entrada del mur estaven inquiets i es mostraven esquerps. Tot de figures i ombres es bellugaven entre els arbres als límits de la prada.

A la Setena Garsa, la Bridget Comfrey, considerada per tothom la cambrera més bonica de la història recent, provocava friccions entre en Tommy Forester, amb qui l'havien vista sortir a passejar l'any abans, i un home enorme amb els ulls foscos i un mico petit i cridaner. L'home no parlava gaire bé l'anglès, però somreia expressivament sempre que la Bridget se li acostava.

Al bar de la posada, els parroquians seien incòmodes, massa a prop dels forasters, i comentaven:

—Només és un cop cada nou anys.

—Diuen que antigament la feien tots els anys, pel solstici d'estiu.

—Pregunta-ho al senyor Bromios, segur que ell ho sap.

El senyor Bromios era un home alt amb la pell olivàcia; tenia els cabells morens i ondulats, i els ulls de color verd. Quan les noies del poble es tornaven dones, es fixaven en el senyor Bromios, però ell no els dispensava la mateixa atenció. Deien que havia arribat a la vila feia força temps, de visita, però s'hi havia quedat i tots els veïns deien que tenia bon vi.

Va esclatar una discussió a brams a la taverna entre en Tommy Forester i l'home dels ulls foscos, que s'anomenava Alum Bey.

—Atureu-los! En nom del cel! Atureu-los! —va cridar la Bridget—. Van al pati del darrere, a barallar-se per mi! —I dit això va agitar el cap, tota presumida, i la claror dels llums d'oli li il·luminava els rínxols rossos perfectes.

Ningú no es va bellugar per anar a aturar els dos homes, però un bon grapat de veïns del poble i forasters van sortir al carrer per no perdre's l'espectacle.

En Tommy Forester es va treure la camisa i es va posar en guàrdia. El nouvingut va riure, va escopir damunt l'herba, va engrapar la mà dreta d'en Tommy i el va fer caure a terra, on va aterrar amb la barbata pel davant. En Tommy es va aixecar trontollant i va escometre el foraster. Va aconseguir fregar-li la galta amb el puny, però de seguida va tornar a ser a terra panxa avall, amb la cara enfonsada violentament al fang i sense alè. L'Alum Bey li seia al damunt, reia i deia alguna cosa en àrab.

I tan aviat i tan fàcilment com això, la batussa es va haver acabat.

L'Alum Bey es va aixecar de sobre en Tommy Forester, va caminar tot cofoi per anar amb la Bridget Comfrey, la va saludar amb una gran reverència i va somriure ensenyant una dentadura resplendent.

La Bridget el va ignorar i va anar corrent amb en Tommy.

—Ai, rei, què t'ha fet? —el va plànyer, i li va netejar el fang de la cara amb el davantal mentre li deia tot de paraules amoroses.

L'Alum Bey va entrar novament al bar de la posada amb els espectadors de la baralla i va tenir la generositat d'obsequiar en Tommy Forester amb una ampolla del vi de Chablis del senyor Bromios quan va tornar a dins. Cap dels dos no sabia del cert qui havia guanyat el duel i qui l'havia perdut.

Aquella nit, en Dunstan Thorn no era a la Setena Garsa: era un jove pràctic que feia sis mesos que cortejava la Daisy Hempstock, una jove amb un esperit tan pragmàtic com el d'ell. Els vespres que feia bo, passejaven plegats pel poble i conversaven sobre la teoria de la rotació de conreus, el temps i altres afers igualment assenyats, i durant aquelles caminades, a les quals els acompanyaven invariablement la mare i la germana petita de la Daisy, que seguien la parella a unes saludables sis passes de distància, de tant en tant es miraven amorosament.

En arribar a la porta de la casa de la família Hempstock, en Dunstan s'aturava, feia una reverència i s'acomiadava, i la Daisy Hempstock entrava a casa seva, es treia el barret i deia:

—Tant de bo el senyor Thorn em demanés matrimoni d'una vegada! Estic segura que el pare no s'hi oposaria.

—Jo també estic convençuda que no hi posaria cap pega —va valorar la mare de la Daisy aquella nit, com repetia totes les nits com aquella, i tot seguit es va treure el barret i els guants i va acompanyar les seves filles al saló, on seia un cavaller molt alt i amb una barba morena llarguíssima que buscava alguna cosa dins l'equipatge.

La Daisy, la seva mare i la seva germana van saludar amb una reverència el cavaller (que no parlava anglès gaire bé i feia pocs dies que havia arribat). L'hoste temporal es va aixecar, els va tornar la reverència i, tot seguit, va tornar a capficar-se amb el paquet de peces peculiars de fusta que destriava, ordenava i polia.

